

Súd: Okresný súd Veľký Krtíš
Spisová značka: 12Csp/64/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6217205439
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 12. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zoltán Orlai
ECLI: ECLI:SK:OSVK:2018:6217205439.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Veľký Krtíš sudcom JUDr. Zoltánom Orlaiom v spore žalobcu Q. Q., nar. XX. XX. XXXX, bytom S. Č.. XX, XXX XX, zastúpeného Mgr. Gabrielou Novákovou, advokátkou, so sídlom Mierové námestie č. 452, 991 28 Vinica, proti žalovanému POHOTOVOSTĚ, s. r. o., so sídlom Pribinova č. 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, o určení, že žalovaný nemá právo na úhradu úrokov a poplatkov z Úverovej zmluvy č. XXXXXXXXXX, takto

rozhodol:

Súd u r č u j e , že žalovaný n e m á právo na úhradu úrokov a poplatkov z Úverovej zmluvy č. XXXXXXXXXX.

Žalobcovi sa voči žalovanému p r i z n á v a nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu.

Žalovanému sa voči žalobcovi p r i z n á v a nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Žalobou doručenu súdu dňa 23. 08. 2017 sa žalobca domáhal, aby súd určil, že úver poskytnutý na základe Zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX je bezúročný a bez poplatkov. Žalobu odôvodnil tým, že ako spotrebiteľ uzatvoril so žalovaným dňa 02. 03. 2017 Zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX, na základe ktorej mu žalovaný poskytol spotrebný úver vo výške 550,- Eur. Z úverovej zmluvy vyplýva, že ročná percentuálna miera nákladov je 21,72 %, pričom na základe údajov poskytnutých NBS platí pre dané obdobie úrok 5,77 % pri jednoročnej fixácii, čo v danom prípade úrok štvornásobne prevyšuje tento úrok. Tento úver bol použitý na refinancovanie iného úveru, ktorý nezvládal splácať. Jednalo sa o úver č. XXXXXXXXXX. Ďalej namietal, že žalovaný nedodrжал povinnosti uložené mu zákonom č. 129/2010 Z. z. v § 7 ods. 1, nakoľko pri svojej činnosti nepostupoval s odbornou starostlivosťou a neposúdil jeho schopnosť splácať úver, nakoľko v čase uzavretia zmluvy mal uzavretých ďalších desať úverových zmlúv, ktoré nezvládal splácať. Z uvedeného dôvodu by mal byť úver v zmysle § 11 ods. 2 považovaný za bezúročný a bez poplatkov. Ako naliehavý právny záujem na určení bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru žalobca uviedol, že potrebuje mať vyriešenú otázku, aký je skutočne dlh v prípade čiastočnej neplatenosti zmluvy týkajúcej sa odplaty (úroky, poplatky). Jeho postavenie sa tým stane istejšie, nebude vystavený sankciám za neplatenie odplaty a úrokov, ktoré sú v rozpore s dobrými mravmi.

2. Žalovaný vo svojom vyjadrení doručenom súdu dňa 13. 10. 2017 uviedol, že v zmysle ustanovenia § 137 C.s.p., písm. c) sú určovacie žaloby prípustné len vo vzťahu k právam, nie k právnym vzťahom, ako to bolo doposiaľ v zmysle ustanovenia § 80 písm. c) O. s. p. Vo vzťahu k právnym skutočnostiam len v prípade, ak to predpokladá osobitný predpis (napríklad dobrovoľná dražba, uznesenie valného zhromaždenia kapitálovej spoločnosti, skončenie pracovného pomeru). Uvedené sa teda vzťahuje aj

na otázku posúdenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti zmluvy. Ďalej uviedol, že žalobca so žalovaným uzatvoril dňa 02. 03. 2017 zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX, ktorou poskytol žalobcovi sumu vo výške 550,- Eur, ktorú sa zaviazal vrátiť a zaplatiť úrok spojený s úverom vo výške 60,80 Eur, t. j. zaplatiť celkovo čiastku 610,80 Eur v dvanástich mesačných splátkach vo výške 50,90 Eur, vždy do 25. dňa v mesiaci počnúc dňom 25. 03. 2017. Termín konečnej splatnosti zmluvy bol dohodnutý na deň 25. 02. 2018. Doposiaľ žalobca uhradil len sumu vo výške 50,90 Eur dňa 13. 04. 2017. Ďalej žalovaný uviedol, že predmetná odplata za poskytnutý úver bola dojednaná v súlade s ustanovením § 1a ods. 1 Nariadenia vlády č. 87/1995. Úrok, ktorý bol dohodnutý vo výške 19,81 % neprevyšuje zákonom požadovanú maximálnu výšku odplaty. Žiadal, aby súd žalobu vzhľadom na uvedené skutočnosti zamietol.

3. Na pojednávaní konanom dňa 12. 12. 2017 právna zástupkyňa žalobcu po predbežnom právnom posúdení sporu navrhla, aby súd pripustil zmenu žaloby so znenia, že úver poskytnutý na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX je bezúročný a bez poplatkov na znenie, že žalovaný nemá právo na úhradu úrokov a poplatkov z úverovej zmluvy č. XXXXXXXXXX. Súd následne vyhlásil na pojednávaní uznesenie, ktorým pripustil zmenu žaloby v navrhovanom rozsahu. Vzhľadom na to, že žalovaný nebol na tomto pojednávaní prítomný, súd následne vypracoval písomné uznesenie č. k. 12Csp/64/2017 - 38 zo dňa 12. 12. 2017 o pripustení zmeny žaloby, ktoré doručil žalovanému. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 20. 12. 2017.

4. Vo vyjadrení doručenom súdu dňa 09. 01. 2018 žalovaný uviedol, že žalobca požiadal dňa 02. 03. 2017 o poskytnutie pôžičky vo výške 550,- Eur. Po spisaní žiadosti o poskytnutie úveru bola jeho žiadosť o poskytnutie úveru odoslaná na regionálnu agentúru, kde bola jeho žiadosť elektronicky zaznamenaná v internom systéme spoločnosti. Spoločnosť vytvorila overovací formulár o histórii klienta v informačnom systéme spoločnosti, v zmysle ktorého boli overené informácie v zozname ST bez výsledku, v univerzálnom registri bez výsledku, v kataster portály bez výsledku, v notárskom centrálnom registri záložných práv bez výsledku, v databáze stratených občianskych preukazov s výsledkom, že tento občiansky preukaz nie je evidovaný ako stratený alebo odcudzený a zároveň bola overená existencia klientom uvádzaného zamestnávateľa. Zamestnávateľ Obec Bystrany im potvrdil zamestnanecký pomer žiadateľa. Spoločnosť kontaktovala klienta a vyžiadala si doklady preukazujúce jeho príjem za účelom preverenia jeho tvrdení a v žiadosti uvedených skutočností o výške príjmu. Bolo doložené potvrdenie o príjme u zamestnávateľa, ktorého uviedol. Následne bol verifikovaný skóring klienta, t. j. regionálna agentúra zhodnotila príjmy a výdavky v zmysle predpisu R - 9. Príjem žiadateľ v žiadosti uviedol vo výške 1.500,- Eur a výdavky v sume 440,- Eur, t. j. mesačne klientovi ostala voľná suma vo výške 1.056,- Eur. Spoločnosť posúdila, že v prípade, že by klient mal záujem o splácanie poskytnutého úveru, resp. splácal poskytnutý úver v mesačných splátkach, resp. by si mesačne odkladal určitú čiastku na zaplatenie úveru, spoločnosť rozdelila poskytnutú sumu úveru s dobou splatnosti na jeden rok na alikvotnú splátku podľa počtu mesiacov 12, t. j. sumu vo výške 50,90 Eur, čím bolo vyhodnotené, že jeho príjmy sú dostatočné na splácanie poskytnutého úveru. Na základe uvedeného mu bola stanovená výška úveru 550,- Eur. Disponibilný zostatok vo výške 1.056,- Eur žalovaný nepovažuje za finančnú tieseň, o ktorej sa zmienil žalobca. Mesačná splátka vo výške 50,90 Eur bola posúdená ako najvyššia možná splátka, ktorú vzhľadom na bonitu klienta bol žalobca ochotný splácať.

5. Žalobca na pojednávaní konanom dňa 11.01.2018 uviedol, že uzatvoril zmluvu so žalovaným, ktorá je predmetom tohto konania. Túto zmluvu uzatvoril preto, pretože mu zo spoločnosti POHOTOVOSTĚ telefonicky volali, že mu poskytnú ďalší úver, pričom celkom nevedel, či mu táto suma bude vyplatená alebo táto suma bude poukázaná na úhradu jeho predchádzajúceho úveru. S pani F. zástupkyňou žalovaného sa stretol v cukrárni vo B. S., kde podpísal danú zmluvu. Zmluvu pri podpise nedostal. Bolo mu povedané, že túto dostane dodatočne, len vtedy, keď budem riadne splácať úver. Preto prvú splátku 50,- Eur vyplatil, potom už nezaplatil nič. Na žiadosti o poskytnutie úveru sa nachádza jeho podpis, pričom údaje, ktoré sú tam uvedené ohľadne jeho príjmov a výdavkov on nevyplnil. Žiadosť si neprečítal. V tom čase príjem 900,- Eur nemal. V čase uzatvorenia zmluvy 2. 3. 2017 mal odísť pracovať do Rakúska, opravovať strechy. Nakoľko však bolo zlé počasie, tak nevycestoval. Pre Obec Bystrany nepracoval. O takej obci ani nepočul. Pani F. sa ho vôbec nepýtala, aký je jeho príjem, aké sú jeho výdavky. Nie je pravdou, že mal ešte nejaké ďalšie príjmy 600,- Eur a celkový príjem v jeho domácnosti by mal byť 1.500,- Eur. Celý priebeh uzavretia zmluvy prebehol veľmi rýchlo, že si to ani nestihol uvedomiť. V čase uzatvorenia zmluvy mal ďalší osem úverov. Riadne splácal iba jeden úver v

Slovenskej sporiteľni. Úvery v ostatných inštitúciách splácal podľa toho, ako mu to vyšlo. Celkové jeho zaťaženie v tom čase bolo vo výške 942,33 Eur.

6. Na pojednávaní konanom dňa 11.01.2018 právna zástupkyňa žalobcu zotrvala na podanej žalobe, ďalej uviedla, že žalobca mal v čase uzatvorenia úverovej zmluvy uzatvorené ďalšie zmluvy so splátkami v celkovej výške 942,- Eur. Žiadosť o úver bola vypisovaná zamestnancom žalovaného a nie žalobcom. Kontrola výdavkov žalobcu nebola vykonaná riadne. Žalovaný so žalobcom uzatvoril novú zmluvu napriek tomu, že žalobca mal v tom čase u žalovaného iný úver, ktorý nezvládal splácať. Konanie žalovaného možno považovať za nekalé, nakoľko poskytnutím nového úveru žalobcovi získal žalovaný finančné prostriedky, ktoré boli použité na úhradu pohľadávky z ďalšej zmluvy, kde si žalovaný v celom rozsahu pokryl úroky z úveru, ktoré boli takmer v 100 % výške.

7. Súd vo veci rozhodol rozsudkom č. k. 12Csp/64/2017-38 zo dňa 12.12.2017, ktorým žalobe žalobcu vyhovel v celom rozsahu. Na základe odvolania žalovaného Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením č.k. 41Co/14/2018-118 zo dňa 19.09.2018 rozsudok okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. V odôvodnení krajský súd ustálil, že žaloba je prípustná s poukazom na ustanovenie § 11 ods. 4 zákona č. 129/2010 Z.z. účinné od 01.01.2018, že RPMN bola v zmluve uvedená v správnej výške a že konanie žalovaného, ktorý poskytol žalobcovi výhodnejší spotrebiteľský úver, nie je možné považovať za konanie v rozpore s dobrými mravmi ani za nekalé konanie žalovaného. Krajský súd ďalej uviedol, že za hrubé porušenie povinnosti dodávateľa v zmysle § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. sa považuje posudzovanie schopnosti splácať bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihliadnutia na údaje z príslušnej databázy alebo registra (z dikcie zákona nevyplýva povinnosť veriteľa zisťovať údaje o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave a súčasne prihliadať aj na údaje z registra alebo databázy). Odvolací súd nemal jednoznačne za preukázané, že by žalovaný neposudzoval schopnosť spotrebiteľa splácať úver bez prihliadnutia na údaje o príjmoch, výdavkoch a o rodinnom stave spotrebiteľa (viď vyplnená žiadosť o úver, ktorú žalobca na znak pravdivosti údajov v nej uvedených podpísal) alebo že by neprihliadol na výsledky z príslušných registrov a databáz. Totiž, z predloženej žiadosti napríklad vyplýva, že v časti mesačných výdavkov je uvedená suma 184,- Eur, ktorú žalobca splácal za leasing a z podania právnej zástupkyne žalobcu označeného ako „Úverové zaťaženie spotrebiteľa“ vyplýva totožný údaj, a teda, že žalobca je povinný platiť leasingovej spoločnosti PSA Finance Slovakia sumu vo výške 184,- Eur. Nie je preto možné bez pochybností vyvodiť, že by žalovaný neskúmal úverové zaťaženie žalobcu, prípadne jeho príjmy a rodinný stav, tak ako nie je možné bez pochybností vyvodiť, že by žalobca poskytol žalovanému všetky relevantné údaje. Súd prvej inštancie by mal preto posúdiť aj to, či žalobca poskytol žalovanému presné a pravdivé údaje tak, ako to prezumuje ustanovenie § 7 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch. Povinnosťou súdu prvej inštancie teda bude opätovne preskúmať predmetnú žiadosť a v tejto súvislosti, ak to bude považovať za potrebné, vyžiada si výsledky šetrenia z príslušných registrov, na ktoré sa žalovaný v priebehu konania odvolával (zároveň si vyžiada aj doklad o príjme, ktorý podľa tvrdení žalovaného žalobca predložil), posúdi konanie žalobcu v zmysle § 7 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch a následne znova rozhodne o podanej žalobe.

8. Súd viazaný právnym názorom odvolacieho súdu (§ 391 ods. 2 CSP) vec opätovne prejednal na pojednávaní konanom dňa 13.11.2018 a vo veci vyhlásil rozsudok dňa 11.12.2018. Právna zástupkyňa žalobcu na pojednávaní uviedla, že krajský súd sa hlbkovo nezaoberal danou vecou, pretože by bol zistil, že žalovaný žalobcovi poskytol nový úver, ktorým sa zaplatil starý úver v plnej výške. Refinancovanie v bankách funguje takým spôsobom, že sa k určitému dňu vypočítajú úroky a starý úver sa refinancuje s nižším úrokom, čo žalovaný v danom prípade neurobil a nový úver navýšil ešte o ďalších 60,- Eur. Lustrácie, ktoré žalovaný vykonal vo svojom vnútornom systéme nie je možné považovať za dôveryhodné, pretože by žalovanému bolo vyhodilo, že žalobca má minimálne úver od jeho spoločnosti. Pokiaľ by mal žalovaný príjem 1.500,- Eur nepotreboval by ďalší úver od žalovaného. Čestné prehlásenie, ktoré žalovaný súdu predložil žalobca nenapísal ani nepodpísal. Čestné prehlásenie je datované dňom 03.03.2017, teda po podpísaní zmluvy o úvere a po vykonaní lustrácií žalovaného.

9. Žalobca na pojednávaní uviedol, že Čestné vyhlásenie zo dňa 03.03.2017 v čase uzatvorenia zmluvy nevidel, nepodpísal ho, teraz o ňom počuje prvý krát. V tom čase príjem 1.500 Eur nemal. Keby mal príjem v takejto výške, tak by žalobcu nežiadal o poskytnutie ďalšieho úveru.

10. Na základe výzvy súdu žalovaný dňa 13.11.2018 predložil listinné doklady Dohodu o pracovnej činnosti zo dňa 31.01.2017, Čestné vyhlásenie zo dňa 03.03.2017, dokument „Proding Online Search“ (overenie klienta).

11. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom žalobcu, oboznámením sa so Zmluvou o spotrebiteľskom úvere zo dňa 02. 03. 2017 č. XXXXXXXXXX, Upomienkou - výzvou žalovaného zo dňa 27.01.2017, so Žiadosťou o úver z toho istého dátumu, Dohodou o pracovnej činnosti zo dňa 31.01.2017, Čestným vyhlásením zo dňa 03.03.2017, dokumentom „Proding Online Search“ (overenie klienta), so Zmluvami o úvere žalobcu v Poštovej banke č. XXXXXXXXXX zo dňa 22. 03. 2012, č. XXXXXXXXXX zo dňa 18. 07. 2012, so Zmluvou o úvere v spoločnosti POHOTOVOST' č. XXXXXXXXXX zo dňa 20. 08. 2015, so Zmluvou o úvere v Slovenskej sporiteľni č. XXXXXXXXXX zo dňa 15. 02. 2012, so Zmluvou o spotrebiteľskom úvere v spoločnosti Quatro č. XXXXXXXXXX zo dňa 15. 06. 2015, so Zmluvou o spotrebiteľskom úvere so spoločnosťou PROFI CREDIT č. XXXXXXXXXX zo dňa 20. 07. 2015, č. XXXXXXXXXX zo dňa 20. 07. 2015, s Leasingovou zmluvou od spoločnosti PSA Finance Slovakia, s. r. o., č. XXXXXXXXXX zo dňa 02. 04. 2015, lustráciou v registri v Sociálnej poisťovni. Súd vo veci nevykonal dokazovanie výsluchom svedkyne H. F. - obchodnej zástupkyne žalovaného, ktorá mala za žalovaného vypísať žiadosť o poskytnutie úveru a ktorú v konaní navrhla vypočítať právna zástupkyňa žalobcu, nakoľko súd mal dostatočne zistený skutkový stav na základe predložených listinných dôkazov a vyjadrení sporových strán.

12. Na základe vykonaného dokazovania súd zistil nasledovaný skutkový stav. Žalobca so žalovaným uzatvorili dňa 02. 03. 2017 Zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX na základe ktorej žalovaný poskytol žalobcovi úver vo výške 550,- Eur, ktorý sa žalobca zaviazal vrátiť a zaplatiť úrok spojený s úverom vo výške 60,80 Eur, t. j. zaplatiť celkovú čiastku 610,80 Eur v dvanástich pravidelných mesačných splátkach vo výške 50,90 Eur vždy do 25. kalendárneho dňa v mesiaci počnúc dňom 25. 03. 2017. Suma vo výške 545,- Eur bola žalovaným hneď poukázaná na úhradu úveru zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, uzatvorenej medzi žalobcom a žalovaným dňa 20. 08. 2015 č. XXXXXXXXXX. V ten istý deň bola so žalobcom spísaná žiadosť o úver pod tým istým číslom. V druhej kolónke na prvej strane, údaje žiadateľa, ktorý už bol klientom spoločnosti, je zaznamenané, že žalobca so žalovaným uzatvorenú ďalšiu zmluvu č. XXXXXXXXXX s výškou úveru 800,- Eur, pričom zostávajúca dlžná suma nie je uvedená. Na tretej strane v štvrtej kolónke údaje o zamestnávateľovi žalobcu žiadateľa sa uvádza obchodná spoločnosť PT - MT, s. r. o., so sídlom vo Veľkom Krtíši. Na tretej strane žiadosti o poskytnutie úveru v prvej kolónke mesačné príjmy a výdavky sa uvádza mesačný príjem žiadateľa - žalobcu vo výške 900,- Eur, ďalšie príjmy 600,- Eur, celkový príjem domácnosti 1.500,- Eur. V kolónke výdavky sa uvádza splátka ďalších úverov SLSP vo výške 200,- Eur, leasing vo výške 184,- Eur, telefón 10,- Eur, Home Credit 50,- Eur. Spolu výdavky vo výške 444,- Eur. Rozdiel v príjmoch a výdavkoch je 1.056,- Eur. Z poskytnutého úveru vo výške 550,- Eur žalobca doposiaľ uhradil jednu splátku vo výške 50,90 Eur dňa 13. 04. 2017. Z predloženej Dohody o pracovnej činnosti zo dňa 31.01.2017 vyplýva, že v čase uzatvorenia zmluvy o úvere bol žalobca zamestnaný v spoločnosti PT - MT, s. r. o., so sídlom Železničná č. 12, Veľký Krtíš. Dojednaný rozsah pracovného času bol 10 dní za mesiac, časová mzda bolo dohodnutá vo výške 2,50 Eur za hodinu. Z lustrácie v Sociálnej poisťovni vyplýva, že žalobca v marci 2017 dosiahol u zamestnávateľa PT - MT, s.r.o. hrubý príjem 200,- Eur. Z čestného prehlásenia zo dňa 03.03.2017 vyplýva, že žalobca mal prehlásiť, že jeho príjem u zamestnávateľa PT - MT, s.r.o. je 1.500,- Eur tak, ako to uviedol v žiadosti a že záujem o splatenie úveru bol z jeho strany. Z dokumentu „Proding Online Search“ (overenie klienta) vyplýva, že žalovaný dňa 02.03.2017 vykonal lustráciu vo svojom Online internom systéme (Register úverov - bez výsledkov, Živnostenský register, Obchodný register, Telefónny zoznam, Register odcudzených dokladov, Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou, Sociálna poisťovňa - bez výsledkov, Univerzálny register - zistenie ukončenie živnosti žalobcu, Centrálny register záložných práva - bez výsledkov) za účelom overenia schopnosti žalobcu splácať úver. Zo Zmluvy o úvere, ktorú žalobca uzatvoril s Poštovou bankou dňa 22. 03. 2012 č. XXXXXXXXXX vyplýva, že mu bol poskytnutý úver vo výške 5.000,- Eur a mesačná splátka bola dohodnutá vo výške 140,- Eur. Zo Zmluvy č. XXXXXXXXXX zo dňa 18. 07. 2012 vyplýva, že mu bol poskytnutý úver 4.200,- Eur, výška mesačnej splátky bola dohodnutá vo výške 99,- Eur. Zo Zmluvy o splátkovom úvere uzatvorenej so Slovenskou sporiteľňou zo dňa 19. 12. 2011 vyplýva, že bol žalobcovi poskytnutý úver vo výške 32.500,- Eur s mesačnou splátkou 237,44 Eur. Zo Zmluvy o spotrebiteľskom úvere uzatvorenej so spoločnosťou Quatro zo dňa 11. 06. 2015 vyplýva, že žalobcovi bol poskytnutý úver vo výške 1.326,40 Eur s mesačnou splátkou 45,13 Eur. Zo Zmluvy o úvere uzatvorenej so spoločnosťou Profi Credit Slovakia, s. r. o. zo dňa 20. 07. 2015 č. XXXXXXXXXX a zo Zmluvy č. XXXXXXXXXX vyplýva, že

žalobcovi boli poskytnuté úvery, pričom výška mesačnej splátky bola dohodnutá pri obidvoch zmluvách 52,88 Eur. Z Leasingovej zmluvy so spoločnosťou PSA Finance Slovakia, s. r. o., č. zmluvy XXXXXXXX, zo dňa 02. 04. 2015 vyplýva, že žalobcovi bol poskytnutý úver vo výške 9 990,- Eur, mesačná splátka bola dohodnutá vo výške 184,- Eur.

13. Podľa § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“ alebo „zákon č. 129/2010 Z.z.“), veriteľ je pred uzatvorením zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru.

14. Podľa § 7 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje potrebné na posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver; tým nie je dotknuté právo veriteľa využívať informácie o spotrebiteľovi z príslušnej databázy za podmienok ustanovených osobitným zákonom.

15. Podľa § 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihliadnutia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje aj porušenie ustanovení § 7 ods. 20 až 43.

16. Súd pri svojom rozhodovaní vychádzal z vyššie citovaných ustanovení zákona. Cieľom ustanovenia § 7 ako aj § 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. je, že veriteľ je pri posúdení úverovej schopnosti klienta povinný brať na zreteľ ako existujúcu situáciu klienta najmä jeho príjmy a výdavky, tak i skutočnosti, ktoré je možné na základe informácií dostupných pred uzatvorením zmluvy s vysokou mierou pravdepodobnosti očakávať. Dôraz pri posúdení úverovej schopnosti je pritom kladený na pomer medzi príjmami a výdavkami spotrebiteľa na posúdenie toho, či spotrebiteľovi zostane pri vynaložení bežných výdavkov mesačne taká čiastka, aká bude potrebná pre splácanie úveru. Je povinnosťou veriteľa takéto informácie získať, zhromaždiť, vyhodnotiť ich dostatočnosť a rozhodnúť, či a ktoré informácie je nevyhnutné ďalej overovať. Za dostatočné sa považujú iba také informácie o príjmoch a výdavkoch, z ktorých je veriteľ schopný získať objektívny obraz o žiadateľovej finančnej situácii. Spotrebiteľ jej povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje. Táto povinnosť však nezabavuje veriteľa konať s odbornou starostlivosťou, teda vyžiadať si od spotrebiteľa potrebné informácie aktívne si zabezpečovať ďalšie primerané a objektívne zistiteľné informácie o spotrebiteľovi a takto získané informácie riadne vyhodnotiť.

17. V danom prípade súd opätovne preskúmal Žiadosť o úver zo dňa 02.03.2018 s prihliadnutím na doklady, ktoré žalobca mal žalovanému predložiť pred uzatvorením úverovej zmluvy dňa 02.03.2017 (Dohodu o pracovnej činnosti zo dňa 31.01.2017, Čestné vyhlásenie zo dňa 03.03.2017), ako aj na zistenia žalobcu pri overovaní schopnosti žalobcu splácať poskytnutý úver. Súd dospel k záveru, že pokiaľ žalobca podpísal žiadosť o poskytnutie úveru, bez toho, aby sa oboznámil s údajmi, ktoré sú v nej uvedené, tak tým porušil svoju povinnosť pravdivo informovať veriteľa s poukazom na ustanovenie § 7 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch. Konanie žalobcu možno považovať za ľahkomyselné, na druhej strane však súd považuje ľahkomyselnosť žalobcu za kvalifikačné kritérium, ktoré je spôsobilé privodiť nadvládu veriteľa nad dlžníkom. Pokiaľ žalobca využil takúto ľahkomyselnosť, musí niesť dôsledky a to aj pri nedbanlivosti pri overovaní si bonity žalobcu, životných nákladov a celkovej schopnosti splácať úver.

18. Súd mal preukázané, že Zmluva o spotrebiteľskom úvere a Žiadosť o úver boli podpísané v rovnaký deň 02.03.2017. V rovnaký deň žalobca vykonal vo svojom internom systéme lustráciu za účelom overenia schopnosti žalobcu splácať úver. Žalobca žalovanému predložil Dohodu o pracovnej činnosti z ktorej vyplýva, že žalobca bol v čase uzatvorenia zmluvy zamestnaný v spoločnosti PT - MT,

s. r. o., so sídlom Železničná č. 12, Veľký Krtíš. Dojednaný rozsah pracovného času bol 10 dní za mesiac, časová mzda bola dohodnutá vo výške 2,50 Eur za hodinu. Pri odpracovaní maximálneho pracovného času 10 dní po 8 hodín by žalobca dosiahol hrubý príjem 200,- Eur. Z lustrácie v Sociálnej poisťovni vyplýva, že v marci 2017 žalobca dosiahol hrubý príjem 200,- Eur. Žalovaný súdu predložil Čestné vyhlásenie žalobcu v ktorom mal žalobca vyhlásiť, že jeho príjem u zamestnávateľa PT - MT, s.r.o. je 1.500,- Eur tak, ako to uviedol v žiadosti a že záujem o splatenie úveru bol z jeho strany. Toto čestné vyhlásenie žalobca spochybnil, že ho nenapísal ani nepodpísal v čase uzavretia zmluvy. Čestné vyhlásenie je datované dňa 03.03.2017, pričom zmluva a žiadosť boli podpísané dňa 02.03.2017 a overenie schopnosti žalobcu splácať úver bolo vykonané dňa 02.03.2017. Z uvedeného je zrejmé, že žalovaný týmto čestným vyhlásením v čase schvaľovania úveru pre žalobcu nemohol disponovať, keďže toto bolo vyhotovené až dňa 03.03.2017. Žalovaný vo vyjadrení uviedol, že „Po spísaní žiadosti o poskytnutie úveru bola jeho žiadosť o poskytnutie úveru odoslaná na regionálnu agentúru, kde bola jeho žiadosť elektronicky zaznamenaná v internom systéme spoločnosti. Spoločnosť vytvorila overovací formulár o histórii klienta v informačnom systéme spoločnosti, v zmysle ktorého boli overené informácie v zozname ST bez výsledku, v univerzálnom registri bez výsledku, v kataster portály bez výsledku, v notárskom centrálnom registri záložných práv bez výsledku, v databáze stratených občianskych preukazov s výsledkom, že tento občiansky preukaz nie je evidovaný ako stratený alebo odcudzený a zároveň bola overená existencia klientom uvádzaného zamestnávateľa. Zamestnávateľ Obec Bystrany im potvrdil zamestnanecký pomer žiadateľa. Spoločnosť kontaktovala klienta a vyžiadala si doklady preukazujúce jeho príjem za účelom preverenia jeho tvrdení a v žiadosti uvedených skutočností o výške príjmu. Bolo doložené potvrdenie o príjme u zamestnávateľa, ktorého uviedol. Následne bol verifikovaný skóring klienta, t. j. regionálna agentúra zhodnotila príjmy a výdaje v zmysle predpisu R - 9,„. Súd poukazuje na to, že žalovaný čestné vyhlásenie žalobcu nespomína ani vo svojom vyjadrení zo dňa 09.01.2018, kde žalovaný uvádza, že žalobca predložil len potvrdenie o príjme u zamestnávateľa. Súd sa javí, že toto čestné vyhlásenie vyhotovené dodatočne, avšak nie žalobcom. Vykonané dokazovanie nasvedčuje tomu, že proces, ktorý mal predchádzať uzatvoreniu zmluvy o úvere nemohol prebehnúť takým spôsobom ako to uvádza žalovaný. Žiadosť o úver a samotná zmluva o úvere boli podpísané dňa 02.03.2017, preto nemohla byť žiadosť o úver v jeden deň zaslaná žalovanému, ktorý mal následne vykonať lustráciu vo svojom Online internom systéme. Až po vykonaní lustrácie mal žalovaný kontaktovať žalobcu a vyžiadať si doklady o jeho príjme. Celý proces by podľa názoru súdu potom nemohol prebehnúť v jeden deň.

19. Súd je ďalej toho názoru, že na uzatvorenie novej zmluvy o spotrebiteľskom úvere bol žalobca navedený žalovaným, ktorý listom adresovaným otcovi žalobcu (č.l. 37) Q. Q., bytom S. XX oznámil, že žalobca má od žalovaného poskytnutý úver č. zmluvy XXXXXXXXX, kde výška dlžnej sumy ku dňu 27.01.2017 je 545,- Eur. Žalovaný vyzval otca žalobcu, aby zabezpečil úhradu dlhu v súčasnosti dlžníkom do 14 kalendárnych dní, alebo vo vlastnom záujme odovzdal dlžníkovi informácie k ponuke spotrebiteľského úveru až na 3 roky vo výške 550,- Eur (orientačná výška splátky 20,68 Eur, počet splátok 36). Úver je výlučne viazaný na úhradu súčasnej cele dlžnej sumy dlžníka. Pokiaľ by bolo pravdou, že žalobca má príjem 1.500,- Eur mesačne, tak súd je toho názoru, že by naďalej splácal pôvodný úver od žalovaného, resp. by ho splatil jednorázovo. Táto skutočnosť tiež vyvracia údajné tvrdenie žalobcu, ktoré je uvedené v Čestnom vyhlásení zo dňa 03.03.2017 „záujem o splatenie úveru bol z mojej strany“. Pokiaľ právna zástupkyňa žalobcu na pojednávaní uvádzala, že refinancovanie pôvodného úveru neprebehlo štandardným spôsobom tak, ako to robia banky, tak súd jeho toho názoru, že k otázke refinancovania krajský súd vyjadril svoj právny názor, ktorým je okresný súd pri svojom rozhodovaní viazaný a preto sa súd už ďalej touto skutočnosťou nezaoberal.

19. Ďalej bolo preukázané, že tom čase mal žalobca uzatvorených osem úverových zmlúv v rôznych spoločnostiach, vrátane žalovaného s celkovým mesačným splátkovým zaťažením vo výške 942,33 Eur. Žalovaný vykonal dňa 02.03.2017 lustráciu vo svojom Online internom systéme, pričom výsledok zisťovania v registri úverov bol negatívny. Súd je toho názoru, že pokiaľ mal žalovaný k dispozícii žiadosť žalobcu o úver, v ktorej bolo uvedené, že žalobca spláca aj iné úvery v celkovej výške 444,- Eur, nemal sa uspokojiť s výsledkom šetrenia vo svojom systéme a bolo jeho povinnosťou využiť aj iné dostupné registre úverov, resp. dlžníkov, aj za cenu dlhšieho overovania bonity žalobcu, napr.:

- SRBI - Spoločný register bankových inštitúcií, ktorý prevádzkuje spoločnosť Slovak Banking Credit Bureau, ktorú vlastní tri banky: Slovenská sporiteľňa, VÚB a Tatra Banka. Ale využívajú ho aj iné banky, spoločne až 19 finančných inštitúcií.

- NRKI - Nebankový register klientskych informácií. Zhromažďuje informácie o právnických aj fyzických osobách a v súčasnosti má 23 členov.
- SOLUS - Záujmové združenie právnických osôb, ktoré zoskupuje fyzické osoby, nie podnikateľov ani firmy.
- CRIF - Univerzálny register, z ktorého dlžníci pochádzajú aj z bánk aj rôznych nebankovník
- CERD - Centrálny register dlžníkov. Obsahuje informácie o úveroch z bánk aj nebankovník. Ide zatiaľ o najväčší národný a medzinárodný informačný systém.

20. Na základe vykonaného dokazovania, súd dospel k záveru, že žalovaný pri uzatváraní úverovej zmluvy nepostupoval s náležitou odbornou starostlivosťou pri skúmaní schopnosti žalobcu splácať poskytnutý úver. Žalovaný v čase posudzovania Žiadosti žalovaného o úver a v čase uzatvárania Zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX, dňa 02.03.2017 mal k dispozícii len potvrdenie o príjme žalobcu vo výške 200,- Eur mesačne, čo bolo v rozpore so žiadosťou, kde bol uvedený príjem žalobcu vo výške 1.500,- Eur. Ďalej žalobca nemal k dispozícii údaje z dostupných registrov úverov, resp. dlžníkov, ktoré by potvrdili, resp. vyvrátili výšku úverového zaťaženia žalobcu uvedeného v žiadosti. Ustanovenie § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch nemožno vykladať, tak že na overenie bonity dlžníka postačí len (pohodlná často nič nevypovedajúca) lustrácia cez databázu žalovaného, pretože takýto postup by bol iba formálny a nezodpovedal by odbornej starostlivosti. V prejednávanej veci žalobca spôsobom vyššie uvedeným nepostupoval a z dokladov predložených súdu absolútne nevyplýva možnosť záveru o tom, že u žalobcu boli splnené podmienky, ktoré pri postupe s odbornou starostlivosťou mohli viesť k záveru, že v jeho silách bolo splácať poskytnutý úver riadne a včas. Súd je presvedčený, že žalovaný hrubo porušil svoju povinnosť vyplývajúcu z ustanovenia § 11 ods. 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch, preto súd určil, že žalovaný nemá právo na úhradu úrokov a poplatkov z Úverovej zmluvy č. XXXXXXXXXX.

20. O náhrade trov konania strán sporu súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP, žalobca mal vo veci plný úspech, preto mu potom súd priznal nárok voči žalovanému na náhradu trov konania v celom rozsahu v zmysle § 262 ods. 1 CSP. s tým, že o výške náhrady trov v zmysle § 262 ods. 2 CSP. rozhodne súd po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

21. O náhrade trov odvolacieho konania strán sporu súd rozhodol podľa § 396 ods. 3 CSP, § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP, žalovaný mal v odvolacom konaní plný úspech, preto mu potom súd priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalobcovi v celom rozsahu s tým, že o výške náhrady trov odvolacieho konania v zmysle § 262 ods. 2 CSP. rozhodne súd po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

: Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd Banská Bystrica a to písomne dvoch vyhotoveniach.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania uviesť proti ktorému rozhodnutiu smeruje v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh), (363 C.s.p.).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že neboli splnené procesné podmienky, súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. C.s.p.).

Rozsah v akom sa rozhodnutie napáda môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na lehoty na podanie odvolania (§ 364 C.s.p.).

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 C.s.p.).

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak a) sa týkajú procesných podmienok, b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu, c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.